

Nr 53.

Av herr **Tengström m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 80, med förslag till förordning om skatt å kaffe.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 80 föreslås införande av skatt på kaffe. Skatten förutsättes differentierad så, att högre skattesats skall tillämpas i fråga om dyrare kaffesorter och lägre skatt på de billigare varorna. Skattesatserna variera mellan lägst 40 öre och högst 1 kronor 40 öre per kilogram. Intäkten av kaffeskatten beräknas till omkring 27 miljoner kronor för budgetår.

Emot tanken att i nuvarande budgetläge taga ut ytterligare skattebelopp på förbrukningen av kaffe är intet att erinra. Även om kaffet är en viktig hushållsvara, hör det dock icke till de oumbärliga livsfrönödenheterna. En av den höjda beskattningen orsakad nedgång i konsumtionen inger ej heller ur folknäringsynpunkt några betänkligheter.

Om vi alltså acceptera propositionen i princip, kunna vi dock icke finna den för det ökade skatteuttaget valda metoden lämplig. Systemet med en efter »beskattningsvärdet» differentierad skatt kommer att orsaka onödiga svårigheter för handeln och endast i ringa omfattning verka utjämnande mellan olika förbrukaregrupper.

Olägenheterna för handeln med en progressiv kaffeskatt ligga i öppen dag. En allmän osäkerhet måste uppstå på marknaden och alla förhandskalkyler på priserna omöjliggöras. Beträffande sådana kvalitéter, som ligga i närheten av skattegränserna, kunna manipulationer med priset förekomma mellan importörer och exportörer. Vidare kommer kaffets hänförande till skatteklasser att i viss mån bli beroende av fraktkostnaden, så att skatten på en och samma kvalitet kan bli högre i en importhamn än i en annan. Ävenså kan klassificeringen i skattehänseende komma att variera från tid till tid, eftersom priserna på världsmarknaden röra sig uppåt eller nedåt. I frågor rörande bestämmande av beskattningsvärdet riskeras sålunda ständiga tvister mellan importörerna och kontrollmyndigheterna.

I samma mån som de dyrare kaffesorterna genom den höga skatten bli än dyrare, kommer sannolikt konsumtionen att söka sig över till billigare sorter och samla sig omkring standardkvalitéerna i medelprisläget. Någon anledning att genom skattepolitiska åtgärder framkalla en dylik förskjutning i konsumtionen finnes icke, så mycket mer som de dyrare kaffesorterna snarast äro mindre hälsovådliga än de billiga.

Här berörda olägenheter med en differentiering av skatten på kaffe synas oss böra föranleda riksdagen att företaga ändring av det i proposition nr 80 framlagda förslaget till kaffeskatt i sådan riktning, att beskattningen

blir enhetlig utan hänsyn till kvalité. Detta kan lämpligast ernås genom en tullförhöjning, varigenom man också slipper att tillgripa en ny skatteform.

Enligt i propositionen gjorda beräkningar skulle en tullhöjning av 65 öre per kilogram orostat kaffe vara tillräcklig för att inbringa motsvarande belopp som den föreslagna skatten. En sådan åtgärd torde lämpligast ha formen av en ökning av den nu utgående tilläggstullen från 15 öre till 80 öre per kilogram. Tullsatsen på rostat kaffe finge sättas i relation härtill.

På grund av det anförda hemställes,

att riksdagen med avslag på Kungl. Maj:ts proposition nr 80 måtte besluta en tilläggstull på orostat kaffe av 80 öre per kilogram samt på rostat kaffe med 1 krona per kilogram.

Stockholm den 5 december 1939.

C. G. Tengström.

Ernst Åqvist.

Sven Olsson,
Rimforsa.

C. O. Johanson,
Huskvarna.

Gustaf Andersson
i Rasjön.

O. E. Sandberg.